

edward albee

KTO SIĘ BOI

VIRGINII WOOLF?

Wolność sztuki
jest dziś zagrożone
obojętnością
publiczności

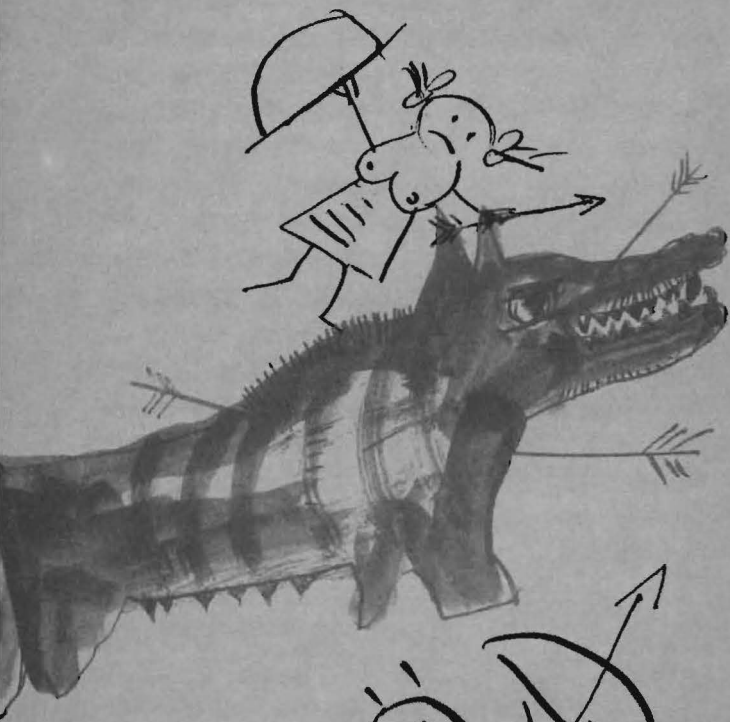
Runde

Edward Franklin Albee urodził się w 1928r. w Waszyngtonie. Był dzieckiem nieznanymi rodziców, zaadoptowanym przez przedsiębiorcę teatralnego R. A. Albee'go. Pierwsze próby literackie podjął w latach 50., podczas pobytu we Włoszech. Zabłysnął po powrocie do USA jednoaktówką **OPOWIADANIE O ZOO** (1959), która wkrótce obiegała sceny całego niemal świata (prapremiera polska w Teatrze Współczesnym w Warszawie, w roku 1962). Największym sukcesem pisarza stał się dramat **KTO SIĘ BOI VIRGINII WOOLF?** powstały w 1962 roku (prapremiera polska w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, 1965 r.). Późniejsze utwory sceniczne Albee'go, mimo dwukrotnego uhonorowania Nagrodą Pulitzera (**CHWIEJNA RÓWNOWAGA** w 1966 r. i **PEJZAŻ MORSKI** w 1975 r.) nie przewyższyły jej popularnością. Sztuka **TRZY WYSOKIE KOBIETY** (1994), nagrodzona trzecią już Nagrodą Pulitzera sprawiła, że dramaturgia Albee'go ciągle cieszy się dużym zainteresowaniem. W ostatnich latach pojawiły się dwie nowe propozycje pisarza - **SZTUKA O DZIECKU** (Play About the Baby, 1998), tematycznie nawiązująca do **KTO SIĘ BOI VIRGINII WOOLF?** oraz, zawierająca dużą dawkę komizmu, **KOZA, ALBO KIM JEST SYLVIA** (The Goat, of who's Sylvia, 2001).

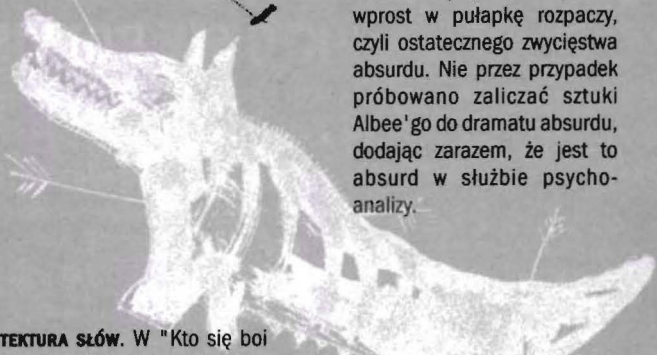
Edward Albee jest dobrze znany polskiej publiczności. Oprócz **KTO SIĘ BOI VIRGINII WOOLF?** obejrzelśmy już: **Amerykański ideał**, **Chwiejna równowaga**, **Pejzaż**, **Trzy wysokie kobiety**, **Sztuka o dziecku**, **Koza**, **Kim jest Sylvia**.

Premiera tej ostatniej sztuki miała miejsce m. in. w Teatrze Śląskim, na Scenie Rozmaitości, w roku 1970, w reżyserii Mieczysława Górkiewicza, ze scenografią Marii Adamskiej.

"KTO SIĘ BOI VIRGINII WOOLF?". Sztuka powstała w 1962 roku. Dzieci-kwiaty siedzą w kucki na chodnikach San Francisco, na uczelniach zamieszki uciszane gazem łzawiącym, skompromitowana mieszczańska stabilizacja traci sens. To czas Johna Kennedy'ego i Zatok Świń - apokalipsa i eschatologia wiszą w powietrzu, układają się w obraz atomowej zagłady.

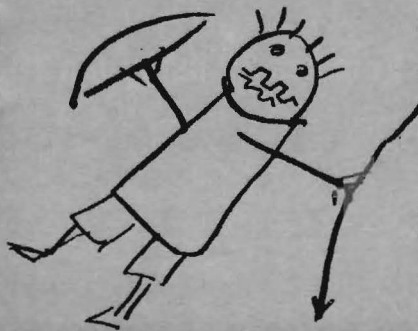
INWAZJA FREUDA. A więc wszystkie nasze, głęboko ukryte lęki. "Kto się boi..." nie tylko w tajemniczy sposób przywołuje tu kontrowersyjną pisarkę angielską, Virginię Woolf, która opublikowała dziewięć niepokojących powieści i popełniła samobójstwo topiąc się w 1941. Podobno tytuł sztuki to ironiczna wersja amerykańskiej dziecięcej piosenki z bajki "Były sobie świnki trzy". Zatem "kto się boi wielkiego, złego wilka?". To właśnie Big Bad Woolf nieustannie straszy w refrenie. Kto się boi słów? Inna opowieść mówi, że Albee znalazł tytuł sztuki nagryzmołony w jakimś barze w Greenwich Village.

ARCHITEKTURA SŁÓW. W "Kto się boi Virginii Woolf?" słowa budują rzeczywistość, gra słów zastępuje grę rzeczywistych uczuć. Pomimo niezwykle inteligentnych, szybkich dialogów cała ta słowna pirotechnika jest tylko parodią komunikacji. George i Marta wymyślają sobie nieistniejącego syna, jego wyimaginowane losy to broń w ręku obojga bohaterów, którzy żonglują w ten sposób swoją fikcyjną przeszłością i usiłują zranić się wzajemnie. Ta erozja komunikacji w paradoksalny sposób ich chroni, wszak słowa nie niosą już żadnego znaczenia. W ich świecie nawet próby zdrady małżeńskiej, chociaż pozornie pełne emocji, są tylko parodią seksualności.

PRAWDA. Jest tu jednak miejsce na moment ciszy, na chwilę autentycznego porozumienia. Pod koniec sztuki bohaterowie rezygnują ze słów. Język — to główne tworzywo sztuki — usuwa się i George wraz z Martą wylaniają się z ciemności nocy jak dwoje Pierwszych Ludzi wyrzuconych na brzeg chaosu. Zmęczeni, znieruchomiali, porozumiewają się monosylabami, wracają do tego świata, który rzeczywistość jest. I jest to jedyne katharsis, jakie ofiaruje nam Edward Albee.

EDWARD ALBEE

KTO SIĘ BOI VIRGINII WOOLF?

Who's Afraid of Virginia Woolf?

przekład Krystyna Jurasz - Dąmbska

OBSADA

Marta - Bogumiła Murzyńska

George - Jerzy Głybin

Żabcia - Gabriela Frycz

Nick - Piotr Jędrzejak (gościnnie)

reżyseria **Laco Adamik**

scenografia **Barbara Kędzierska**

asystent reżysera Ewa Zembok

inspicjent Dagmara Habryka

sufler Maria Krupa

światło Maria Machowska

dźwięk Adam Szymura

Premiera 22 listopada 2003 Duża Scena

LACO ADAMIK

Studia reżyserskie ukończył na Akademii Filmowej w Pradze (FAMU). Od roku 1972 pracuje w Polsce jako reżyser filmowy, teatralny, operowy i telewizyjny.

Zrealizował liczne spektakle teatralne, m. in. **DON CARLOSA** F. Schillera w Teatrze Starym w Krakowie, **FEDRĘ** J. Racine'a w Teatrze Powszechnym w Warszawie, **POLOWANIE NA KARALUCHY** J. Głowackiego w Teatrze Ateneum w Warszawie a ostatnio **DYZMĘ** według T. Dołęgi-Mostowicza w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. Dla Teatru Telewizji wyreżyserował **ELŻBIETĘ KRÓLOWĄ ANGLII** F. Brucknera, **KRÓLA EDYPA** Sofoklesa, **PELEASA** i **MELISANDE** M. Maeterlincka, **BORYSA GODUNOWA** A. Puszkina, **DON CARLOSA** F. Schillera, **ŻEGNAJ LALECZKO** R. Chandlera, **PRZYBYSZA** z **NARBONY** J. Strykowskiego, **MATKĘ COURAGE** B. Brechta, **WOYZECKA** G. Büchnera, **LORDA JIMA** J. Conrada i wiele innych.

W jego telewizyjnym dorobku artystycznym znajdują się również widowiska muzyczne oraz muzyczne cykle programowe.

Jest reżyserem koncertów i festiwalu (np. **Artyści dla Rzeczypospolitej**, **Festiwal Piosenki Aktorskiej** we Wrocławiu, **Festiwal Piosenki Polskiej** w Opolu, **Międzynarodowy Festiwal Piosenki** w Sopocie).

Wyreżyserował wiele spektakli operowych, takich jak **CYGANERIA** G. Pucciniego (Łódź), **DYDONA** i **ENEASZ** H. Purcela (Kraków), **AMADIGI DI GAULA** G. Haendla (Warszawa), **ZŁOTY KOGUCIK** M. Rímskiego-Korsakowa (Warszawa i Liège), **CZARODZIEJSKI FLET** W. A. Mozarta (Warszawa), **KNIAŻ IGOR** A. Borodina (Warszawa), **TOSCA** G. Pucciniego (Kraków), **ŁUCJA** z **LAMERMOOR** G. Donizettiego (Kraków), **MAKBET** G. Verdiego (Łódź i Kraków), **STRASZNY DWÓR** S. Moniuszki (Kraków).

Za reżyserię **TANNHÄUSERA** R. Wagnera na scenie Opery Śląskiej otrzymał w 2002 roku Złotą Maskę.

Jest również autorem filmów, m. in. **CHAM** (1988), **MĘCZYZNA NIEPOTRZEBNY** (1981) i **CRIMEN** (1988).

BARBARA KĘDZIERSKA

Ukończyła Wydział Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Ma w dorobku scenografie teatralne, operowe, telewizyjne i filmowe.

Współpracowała m. in. z Teatrem Wielkim w Warszawie (**CZARODZIEJSKI FLET** W. A. Mozarta, **FIDELIO** L. van Beethovena, **WŁOSZKA W ALGERIE** G. Rossiniego, **MANRU** I.J. Paderewskiego, **WOZZECK** A. Berga, **KNIAŻ IGOR** A. Borodina, **AMADIGI DI GAULA** G. Haendla, **ZŁOTY KOGUCIK** M. Rímskiego-Korsakowa i in.), Operą Wrocławską (**SPRZEDANA NARZECZONA** B. Smetany i **CARMEN** G. Bizeta), Operą Krakowską (**DYDONA** i **ENEASZ** H. Purcela, **TOSCA** G. Pucciniego i **ŁUCJA** z **LAMERMOOR** G. Donizettiego, **STRASZNY DWÓR** S. Moniuszki), Polskim Teatrem Tańca w Poznaniu, Teatrem Wielkim w Łodzi (**MAKBET** G. Verdiego),

Operą Śląską w Bytomiu (**TANNHÄUSER** R. Wagnera).

Stworzyła scenografie i kostiumy do wielu spektakli Teatru TV, takich jak: **ELŻBIETA KRÓLOWA ANGLII** F. Brucknera, **KRÓL EDYP** Sofoklesa, **BORYS GODUNOW** A. Puszkina, **DON CARLOS** F. Schillera, **ŻEGNAJ LALECZKO** R. Chandlera, **AMADEUSZ** P. Shafiera, **PRZYBYSZ** z **NARBONY** J. Strykowskiego, **MATKA COURAGE** B. Brechta, **WOYZECK** G. Büchnera, **MOLIER, CZYLI ZMOWA ŚWIĘTOSZKÓW** M. Bułhakowa, **LORD JIM** J. Conrada.

Projektowała scenografie również do koncertów i dużych imprez

artystycznych, takich jak **Artyści dla Rzeczypospolitej**, **Festiwal Piosenki Polskiej** w Opolu, **Międzynarodowy Festiwal Piosenki** w Sopocie, **Koncert Olimpijski**.

Współpracuje też z teatrami dramatycznymi, jest autorką scenografii m. in. do **DON CARLOSA** F. Schillera w Teatrze Starym w Krakowie, **AWANTURY** w **CHIOGGI** C. Goldoniego, **FEDRY** J. Racine'a w Teatrze Powszechnym w Warszawie, **POLOWANIA NA KARALUCHY** J. Głowackiego w Teatrze Ateneum w Warszawie, **DYZMY** według T. Dołęgi-Mostowicza w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

TEATR ŚLĄSKI IM. STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO W KATOWICACH
40-003 KATOWICE, RYNEK 2

DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY
HENRYK BARANOWSKI
ZASTĘPCA DYREKTORA
KRYSTYNA SZARANIEC

główna księgowa **Ewa Jagodzińska**
asystent dyrektora naczelnego i artystycznego **Natalia Szwed**
kierownik literacki **Marla Korusiewicz** (p.o.)
sekretarz literacki **Anna Podsiadło**
koordynator pracy artystycznej **Danuta Pulecka**
kierownik Biura Obsługi Widzów **Ewa Sadkowska**
kierownik administracji **Barbara Królczyk**

kierownik techniczny (p.o.) **Wanda Nowak**, koordynator techniczny
Roman Klyta, brygadzysta sceny **Dariusz Sobleraj**, obsługa sceny
Roman Cymerkiewicz, **Lech Hamerlik**, **Sebastian Krysiak**, **Maciej Rokiła**, **Wojciech Smolarczyk**, **Jerzy Śpiewakowski**, oświetlenie sceny
Marla Machowska (kierownik), **Jerzy Boczkowski**, **Andrzej Drozdowski**, **Waldemar Janiszek**, **Piotr Łobacz**, akustycy **Adam Szymura** (kierownik), **Miroslaw Witak**, pracownia krawiecka **Ewa Kerger** (kierownik), **Anna Malinowska**, **Barbara Manowska**, **Jolanta Woszczyńska-Kolonko**, garderobiane **Ewa Połofska**, **Joanna Kullik**, **Aneta Oskard**, pracownia stolarska **Franciszek Kraczia**, **Jerzy Graczyk**, prace ślusarskie **Paweł Buczyński**, pracownia malarsko-modelarska **Agata Kurzak** (kierownik), **Halina Wójtowicz**, pracownia tapicerska **Roman Bachmiński**, pracownia perukarska **Teresa Melek** (kierownik), **Violetta Krysiak**, **Krystyna Fraczyńska**, magazyn dekoracji **Robert Hyla**, rekwizytornia **Ireneusz Gajda**, **Barbara Bógdół**, zaopatrzenie **Marla Kraczia**

Duża Scena Rynek 2
Scena Kameralna ul. Warszawska 2
Scena w Malarni ul. Teatralna 2a
centrala tel. 2-587-251, 2-587-252, 35-38-463
sekretariat tel. 2-588-992, tel./fax 2-598-976

Biuro Obsługi Widzów
czynne od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-15.30
tel./fax 2-588-967

kasa czynna od wtorku do piątku w godz. 10.00-18.00
(przerwa 14.00-15.00)
w soboty w godz. 13.00-18.00

redakcja programu **Maria Korusiewicz**
opracowanie graficzne **Agata Kurzak**
wydawca Teatr Śląski

PKE

Południowy
Koncern
Energetyczny

EMAG®

Centrum Elektryfikacji
i Automatykacji Górnictwa

Centrala Zaopatrzenia
Hutnictwa S.A.

TEATR ŚLĄSKI IM. ST. WYSPIAŃSKIEGO W KATOWICACH